

VARNOSTNA SITUACIJA V LUČI MIGRANTSKE KRIZE IN USTANOVITEV NACIONALNE GARDE

Varnostna situacija v svetu se drastično poslabšuje. Poleg klasičnih spopadov za ozemlje ali strateške dobrine prihaja tudi do terorističnih akcij in poskusa ekspanzije radikalne Islamske ideologije. Preko migrantskega vala prihaja v Evropi do intenzivnega trka dveh različnih kultur.

V terorističnih akcijah sodelujejo tudi člani druge ali celo tretje generacije migrantov, kar kaže na dejstvo, da dosedanja politika multikulturalnosti in integracije ni bila uspešna in da jo je v interesu ohranjanja demokratičnih vrednot in v našem primeru tudi evropskega načina življenja, nujno spremeniti. Podobno je tudi z migrantsko politiko. Nasilje »silvestrske noči« v številnih evropskih mestih je jasno pokazalo na to, kam lahko vodi nekontrolirano sprejemanje migrantov.

Večina v Evropo prispelih migrantov ni bila ustrezno varnostno preverjenih. Med njimi so dokazano pomešani tudi teroristi samozvane islamske države. Večina skupin migrantov je bila dobro organizirana, še posebej tistih, v katerih so prevladovali zdravi mladi moški. Ta dejstva v povezavi z dosedanjimi ugotovitvami preiskovalcev, ki kažejo na to, da zbiranje nasilnikov »silvestrske noči« ni bilo zgolj spontano, daje slutiti, da vsaj del migrantov niso »ubogi begunci« temveč so del hibridne vojne v imenu samozvane islamske države s ciljem destabilizacije in islamizacije Evrope.

Številne evropske države so zaradi pretečih nevarnosti že spremenile svojo migrantsko politiko, pričele so sprejemati strožjo azilno zakonodajo ter zavračati ekonomske migrante, kar za Slovenijo pomeni nevarnost povratnega migrantskega vala.

Slovenija na migrantski val, ki je bil po postavitvi »madžarske ograje« neizogiben, kljub številnim opozorilom s strani opozicije, ni bila pripravljena. Tako je v Slovenijo, preko t. i. balkanske poti, od začetka migrantske krize na nezakonit način vstopilo več kot 420.000 tujcev.

Pri vstopu v državo niso bili obravnavani v skladu s Schengenskimi pravili. Kljub dejstvu, da praktično nihče od njih ni zaprosil za status begunca, so jim slovenski obmejni organi dovolili

vstop v državo in s tem tudi v schengensko območje ter jih na stroške slovenske države prepeljali do avstrijske meje.

Posledica takega ravnanja je bil dejanski padec Schengena in priprava držav, ki se zavedajo nevarnosti migrantskega vala, na vzpostavitev t. i. mini Schengena, v katerem pa Slovenije očitno ne bo.

Slovenija je zaradi napačnih potez, nezakonitega in neodgovornega ravnanja aktualne vlade na robu izpada iz schengenskega območja, kar bo nedvomno generiralo veliko gospodarsko škodo. Z varnostnega vidika pa za državo predstavlja veliko varnostno tveganje predvsem povratni val migrantov, za katere obstoji velika verjetnost, da ostanejo »ujeti« na področju Slovenije. Trenutna ocena je, da bosta Nemčija in posledično tudi Avstrija v prvem valu vračali cca. 140.000 oseb. Glede na napovedi jih Hrvaška ne bo želela prevzeti.

Ker je pričakovati migracije tudi v prihodnje, se lahko ob neodločnem in nekonsistentnem ravnanju aktualne vlade zgodi, da oba migrantska vala (prihajajoči in povratni) trčita in se ujameta na ozemlju Slovenije.

Slovenija na take okoliščine in nevarnost nasilja, ki ga le te prinašajo s seboj, ni pripravljena. Policija in vojska sta kadrovsko in materialno na najnižji stopnji opremljenosti in finančne podpore od osamosvojitve dalje. V takem stanju kot trenutno sta, slovenska policija in vojska nista zmožni obvladovati že malo večjega migrantskega vala in neredov, kot jih je po izkušnjah iz tujine upravičeno pričakovati.

Zaradi dosedanjih nesistemskih rešitev in zanikanja objektivne ogroženosti države ter dejstva, da bodo migracije trajale tudi v prihodnje, obstoji realna nevarnost razpada varnostnega sistema Slovenije, kar lahko v skrajnem primeru privede do kaosa in posledično tudi do samoorganiziranja državljanov.

NUJNI UKREPI

- Takojšnje dosledno izvajanje varovanja zunanje schengenske meje v skladu s schengenskimi pravili,
- takojšnje sprejetje ostrejših azilnih zakonodaj. Ustrezne rešitve so že bile predlagane v predlogu Zakona o mednarodni zaščiti, ki ga je pred časom v proceduro predlagala SDS,
- takojšnje sprejetje zakonov oz. novel zakonov, ki so povezani z varnostnimi razmerami v državi (Zakon o tujcih, Zakon o javnem redu in miru, Zakon o preprečevanju terorizma, ...) in ki le-te izboljšujejo,

- takojšnja priprava ustrezne zakonodaje, ki bo omogočala organizirano vključevanje državljanov v strukture, ki lahko sodelujejo pri zagotavljanju javnega reda in miru ter varovanja premoženja; v oblikah, ki so že uveljavljene v nekaterih demokratičnih državah,
- takojšnja zagotovitev zadostnih finančnih in materialnih sredstev policiji in vojski.

Kot enega prvih ukrepov napovedujemo vzpostavitve NACIONALNE GARDE, ki bo zagotovila zadostno število usposobljene vojaške sile za zavarovanja zunanjih meja, pomoči pri velikih elementarnih in drugih nesrečah in za okrepitev profesionalnih sil Slovenske vojske v primeru vojaškega konflikta.

Pripadniki nacionalne garde bodo prostovoljci, ki bodo iz domoljubnih vzgibov in pripravljenosti za zavarovanje teritorija in prebivalcev Republike Slovenije pristopili k usposabljanju za vojaško službo in v sestavi Nacionalne garde opravljali vojaško službo. Nacionalna garda bo nadomestila vse tri obstoječe dopolnilne oblike slovenske vojske (prostovoljno služenje vojaškega roka, pogodbeno in strateško rezervo) in bo oblikovana kot vojaška sila, ki je sestavni del Slovenske vojske. Nacionalna garda bo štela do 25.000 prostovoljnih pogodbenih rezervnih pripadnikov in pripadnic, razporejenih v pokrajinske enote. Prostovoljec nacionalne garde bo pogodbeno vezan za obdobje 5 let z možnostjo podaljšanja pogodbe za novo 5 letno obdobje. Enote nacionalne garde bodo pehotne enote, organizirane po regionalnem principu, s poveljstvom, podrejenim najvišjemu vojaškemu organu v Slovenski vojski.

Enote Nacionalne garde bodo delovale kot dodatne sile Slovenske vojske s točno določeno nalogo v nacionalno varnostnem sistemu, lahko samostojno ali v sestavi najbližje enote SV. Enote nacionalne garde bodo namenjene nadzoru teritorija, obveščevalno-izvidniški dejavnosti, zaščiti kritične infrastrukture, pomoči ob velikih naravnih in drugih nesrečah, civilno – vojaškemu sodelovanju, hkrati pa bo sistem uporabljen tudi za popolnjevanje enot stalne sestave Slovenske vojske.

Vstop v nacionalno gardo

Nacionalno gardo bodo sestavljali prostovoljci(ke), državljani Republike Slovenije, stari med 18 in 35 let, ki izpolnjujejo zahtevane zdravstvene in psihofizične kriterije za vojaško službo. Za vstop v nacionalno gardo bo zahtevano osnovno vojaško znanje, na podlagi katerega bo vstop omogočen dvema kategorijam prostovoljcev:

- prostovoljci z že opravljenim temeljnim vojaškim strokovnim usposabljanjem bodo za vstop v gardo opravil 14 dnevno urjenje.

- prostovoljci brez opravljenega osnovnega vojaškega usposabljanja bodo opravili 60 dnevno urjenje v več različnih terminskih sklopih.

Usposabljanje nacionalne garde

Število dni in način urjenja bo odvisen od stopnje ogroženosti in bo praviloma izvajan tako, da bo odsotnost prostovoljcev iz delovnega mesta ali učnega procesa čim manjša.

Pravice in dolžnosti pripadnikov nacionalne garde

V času opravljanja vojaške službe in med urjenjem bo pripadnik nacionalne garde po pravicah in dolžnostih izenačen s pripadnikom stalne sestave (tudi pri plačilu za opravljeno delo). Ker z nacionalno gardo zamenjujemo obstoječe oblike dodatnih sile slovenske vojske, bodo na novo definirane oblike nadomestil oz. plačil za vse pripadnike.

Dolžnost pripadnika prostovoljne pogodbene rezervne sestave bo, da se odzove na vpoklic, da se redno usposablja in da v rednih aktivnostih sodeluje.

Vpoklic pripadnikov nacionalne garde v spremenjenih varnostnih razmerah in naravnih ter drugih nesrečah

Pripadnike Nacionalne garde se bo lahko napotilo na opravljanje nalog ob spremenjenih varnostnih razmerah na podlagi odločitve Vlade, ob velikih naravnih in drugih nesrečah pa tudi na podlagi odločitve Ministra za obrambo. Pobudo za aktiviranje enot nacionalne garde bodo lahko podali župani posameznih občin iz območij, kjer so nastale spremenjene varnostne razmere ali so bila prizadeta v naravnih ali drugih nesrečah.

PODROČJE ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Kljub dejstvu, da je bilo področje zaščite in reševanja v zadnjih letih deležno manjših restrikcij kot vojaški del ministrstva, pa je tudi na tem področju potrebno izvesti kar nekaj sistemskih sprememb. Nesporno dejstvo je, da to področje deluje relativno dobro zaradi množice prostovoljcev pretežno združenih v prostovoljnih gasilskih društvih in drugih organizacijah, ki na prostovoljni bazi skrbijo za naše premoženje in življenje v primeru naravnih in drugih elementarnih nesreč. Dodatna krepitev sistema, ki bo tudi v prihodnje temeljil na prostovoljnosti, bomo dosegli z naslednjimi ukrepi:

Ukinili bomo podvajanje vodenja sistema za Zaščito in reševanje (ZIR).

Sistem ZIR skladno z zakonom vodi Uprava RS za zaščito in reševanje (URSZR), v njenem imenu generalni direktor, vse do aktiviranja sil ZIR ob večjih nesrečah, ko vodenje prevzame poveljnik ZIR. Poveljnik ob aktivaciji postane nadrejen generalnemu direktorju, kar lahko

generira v neustrezno vodenje. Da bi podobne situacije v čim večji meri izničili, bomo vzpostavili enotno vodenje sistema ZIR in funkcijo poveljevanja podelili generalnemu direktorju.

Vzpostavili bomo projekt poenotenja množice komunikacijsko-informacijskih sistemov, ki so v uporabi tako v varnostnih strukturah (vojska, policija, USRZ), množici državnih podjetij (železnice, DARS, Telekom) kot tudi drugih državnih organih in prostovoljnih društvih (dežurne službe prve pomoči, gasilske enote, ...). Projekt bo usmerjen k večji učinkovitosti delovanja vseh služb in zmanjšanju stroškov posameznega deležnika v sistemu.

Programe usposabljanj, ki jih ICZR že izvaja za slovensko vojsko bomo posodobili in razširili, prav tako pa bomo za usposabljanje pripadnikov rezerve sestave (nacionalne garde) s področja ZRP pripravili nov program. Z ministrstvom za izobraževanje bomo pripravili učni predmet Varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki bo učencem v zaključnih letnikih osnovne šole obvezna vsebina (s pripadajočimi praktičnim usposabljanjem).

Posodobili bomo Zakon o gasilstvu in gasilcem poleg doseženega statusa v družbi omogočili tudi ustrezno materialno nadomestilo. Tako je potrebno spremeniti Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil ZRP (Zaščito reševanje in pomoč), ki bo omogočila boljšo odzivnost, zagotovila ustrežnejšo opremljenost, dolgoročno izboljšala financiranje društev in aktualizirala ocene ogroženosti. Poudarek bo na statusu prostovoljnega in poklicnega gasilca, saj bomo za prvega uvedli bonitete pri delodajalcih (zavarovalne premije, plačilo prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ustrežnejše refundacije v primerih odsotnosti z dela), za drugega pa z ustrezno prerazporeditvijo v sistemu plač javnih uslužbencev zagotovili boljši materialni status.

Prav tako bomo za paleto društev, ki sodelujejo v organizaciji zaščite in reševanja (gorski reševalci, podvodni reševalci, jamarji, vodniki reševalnih psov, ...) preoblikovali sistem financiranja tako, da se bo nerazporejeni del dohodnine do višine 0,05 %, ki ga državljanji, kljub možnosti proste razporeditve, ne razporedijo, avtomatično dodelili upravi za zaščito in reševanje za financiranje tega dela sistema in se ne bo zadržal v integralnem proračunu.

Nekaj zadnjih ekoloških nesreč je pokazalo popolnoma neustrezen in nekoordiniran nastop inšpekcijskih služb in drugih državnih organov. Zato bomo z zakonskimi spremembami, ki bodo jasno razmejile pristojnosti in odgovornosti, vzpostavili učinkovit inšpekcijski nadzor, ki bo v veliki meri zadolžen tudi za preventivno izobraževanje, ne zgolj za kaznovanje.